

Požar poharao šumu iznad Konjica

09 May 2012

Vatra je prirodna pojava koja prati neke hemijske procese, sa osebujno-burnom oksidacijom organskih tvari, pri kojoj nastaje toplina i svjetlost. Vatra je vidljiva hemijska reakcija. To je brz, samoodrživ oblik oksidacije tokom kojeg gorivo emitira gorući užareni plin u obliku svjetlećeg plamena. Sa druge strane, požar je nekontrolirano gorenje koje nanosi materijalnu i životnu štetu ili ugrožava ljudske živote.

Šumski požar je nekontrolirano, stihijsko kretanje vatre po šumskoj površini. Spada u prirodne katastrofe. Razlikuje se po vrsti, načinu postanka i štetama.

Za nastanak požara potrebna je određena temperatura, pritisak i kisik, te ako se jedno od toga ukloni, požar prestaje. Najčešći uzroci šumskih požara su čovjek, munja i željeznica. Štetne od šumskih požara su: uništavanje drveća, erozija tla, oštećivanje fizičkih svojstava tla, smanjenje količine humusa i proizvodne sposobnosti tla, narušavanje estetske vrijednosti okoliša, uništavanje staništa biljaka i životinja, uginuće šumskih životinja, uništavanje stambenih i privrednih objekata, stradanje ljudi.

Prvomajske praznike na području općine Konjic ove godine da obilježi vatra, odnosno požar - šumski požar. Na samom rubu gradske jezgre, na širem području Zlatara te uz samu granicu nekada zaštićenog specijalnog botaničkog rezervata Vrtaljice, desio se šumski požar. Kroz borovu šumu koju smo trajno izgubili tokom posljednjih nekoliko dana, a koja ima nesagledivo veliku vrijednost u svakom mogućem pogledu, ne prolazi željeznica niti je bilo ni munja ni gromova tokom prvomajskih praznika, ali bio je čovjek, bila je "ljudotinja", koja je inače generalno odgovorna za preko 90% šumskih požara.

Čovjek po imenu NN počinilac je po "ljudotinja" put nanio nesagledivu štetu prirodnim vrijednostima općine Konjic. Ovoga puta NN počinilac se odlučio da svoj nemar demonstrira nad šumom i svim njenim stanovnicima, (NE)znajući da su šume najbolji, ako ne i jedini, čuvari biodiverziteta na kopnu. Šume su najkompleksniji prirodni sistemi koji funkcioniraju u tako širokom opsegu i komplikovanom modelu da se ne mogu zamijeniti nikakvim tehnologijama. Šume su najvažnija komponenta okoliša i determinanta njegovog kvaliteta, od kojih imamo brojne koristi. Općenito je prihvaćeno mišljenje da zaštitne vrijednosti šuma višestruko premašuju sve druge koristi. Naravno značajna ekološka funkcija šuma je u generiranju i zaštiti izvora pitke vode (oko 60 % planetarne svježije vode generiraju šume). Sve ovo je "ljudotinja" po imenu NN počinilac odlučila uništiti.

Šume crnog bora koje su svoj optimum našle na ovom području, a koje su uoči mnogim endemičnim i reliktnim biljnim i životinjskim vrstama, šume koje imaju nesagledivu vrijednost kada je u pitanju ne samo biodiverzitet Bosne i Hercegovine, nego i Europe, pa i čitavog svijeta ljudotinja svojim nemarom iznova uništava. Ovoga puta uništeno je više od 250 ha šume, visokovrijedne šume koju smo trajno izgubili. Naravno, procjenu stvarne štete je praktično nemoguće izračunati iako zvanjenci iz konjičkog šumarskog preduzeća tvrde da se radi o štetama u vrijednosti od par desetina miliona KM.

I dok se ljudi u Konjicu, zajedno sa medijima, bave spektakularno gašenja požara, prièama o dolasku aviona Canadair-a iz susjedne Hrvatske - ne spominjući uopće uzroke požara, niti to kako je vatra prešla u požar ovako velikih razmera - priroda gubi još jedan dio sebe, a mi ostajemo bez naših pluća, dok će NN počinilac najvjerojatnije i ovog puta, kao i toliko puta do sada, ostati samo NN počinilac.